

KRYKA-POCZTOWA UISZCZONA RYCZALTEM

OSTATNIE WIADOMOSCI

Cena 10 gr.

GRODZIENSKIERedakcja i Administracja
ul. Rydza-Smigłego № 6
Telefon № 59.

Rok IV.

GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH

Nr. 140

Gigantyczny pożar w Chicago

Szkody wynoszą przeszło 10 milionów dolarów

LONDYN (PAT). Onegda między godz. 5 a 6 po poł. według czasu amerykańskiego, znana dzielnica śpichrzów i składów w Chicago t. zw. Stockyard objęta została olbrzymim pożarem, powstałym wskutek rzuconia na słomę niedopałka papierosa. Ogień wybuchł najpierw w zagrodzie dla bydła, które w panicznym strachu i wśród przeraźliwych ryków usiłowało wydostać się nazewnątrz. Spaliło się tam kilkaset sztuk bydła.

Z zagrody pożar przerzucił się na elewatory zbożowe, a następnie na śpichrze, w których magazynowane były oleje i amoniak. Wkrótce cała dzielnica Stockyard stanęła w płomieniach. Szalony wiatr o szybkości 30 mil na godzinę gnał płomienie na wszystkie strony, wzniciając pożar w coraz nowych miejscach.

Zmobilizowana została cała straż ogniowa Chicago. Nawet urlopowani za ten dzień strażacy zostali wezwani przez radio. Wysilki straży były jednak bezowocne.

Wskutek panującej ostatnio suszy, ciśnienie wody w pompach było słabe i akcja gaszenia pożaru nie mogła być należycie rozwinięta. Pożar szerzył się z zaskakującą szybkością. Na przestrze

ni i mili kwadratowej wszystko stało w płomieniach. Ponieważ wskutek wiatru pożar wszczął się również w przyległej zamieszkałej dzielnicy Halstaed, policja, aby ułatwić akcję straży ogniowej,

nakazała ewakuację części tej dzielnicy. W celu zapobieżenia gwałtownemu rozszerzeniu się ognia, wysadzono w powietrze kilka domów, stwarzając przez to pustą przestrzeń.

Pożar umiejscowiono dopiero po 6 godzinach. Trzech strażaków poniosło śmierć w płomieniach, a 37 zostało ciężko poparzonych. Szkody materialne wynoszą na podstawie pobieżnych

tylko obliczeń, 10 milionów dolarów, a zapewne będą większe. Pastwą płomieni padło około 100 budynków, w tej liczbie 3 wielkie śpichrze, 2 hale targowe, 2 banki, browar, stacja towarowa oraz urząd telefoniczny i słynny stary hotel „Stockyard III”, w którym znajdowało się wiele cennych starych obrazów.

Podobnego pożaru w śpichrach chicagowskich nie było od r. 1871, gdy Stockyard padł również pastwą płomieni.

Pierwsze dni dyktatury w Bułgarii

Fantastyczne pogłoski o rozruchach nie odpowiadają prawdzie

BIALOGROD. (P.A.T.). Wiadomość o powołaniu rządu parlamentarnego w Bułgarii przyjęta została w całym kraju z przychylnie. Według opinii tutejszych kół politycznych, dotychczasowy stan rzeczy w Bułgarii groził

krwawymi wstrząsami wewnętrznymi, które mogły łatwo wykorzystać czynniki nieodpowiedzialne.

Bułgarska agencja telegraficzna ogłasza komunikat, zaprzeczający

jęcy kategorię fantastycznym pogłoskom o rzekomych rozruchach w Bułgarii, w następstwie dokonanej zmiany rządu. Według komunikatu tego, zarówno w stolicy, jak i w całym kraju panuje spokój i porządek.

Tragiczne odwiedziły Warszawy

W mieszkaniu Ewarysta Majera (Marszałkowska 48), urzędnika prywatnego, który w ub. sobotę wyjechał wraz z żoną do Suwalk, rozegrał się krwawy dramat, którego szczegóły są następujące.

W ub. sobotę przybył do Merjerów, korzystając z kilkudniowego urlopu, znajomy ich, por. Stefan Uchnast (10 pułk ułanów Białystok), w towarzystwie kolegi porucznika, oraz rotmistrza Orlicz i Kozarynowej. Przyjęcie, urozmaicone muzyką, przeciągnęło się do późnej nocy.

Około godz. 3-cj nad ranem, wynika niespodziewanie sprzeczka, która zamienia się w kłótnię. Nagle wśród ciszy nocnej, padł strzał, po którym por. Uchnast runął na podłogę, brocząc krwią i po chwili życia zakończył. O wy padku zawiadomiono policję 9-go komis., która zalarmowała III pluton żandarmerji. Towarzystwo porucznika Kozarynowa, żandarmerja aresztowała, celem ustalenia okoliczności w jakich nastąpił wypadek. Mieszkanie opiecz-towane.

Prowadzone jest dochodzenie, celem ustalenia, czy por. Uchnast popełnił samobójstwo, czy też za stał przypadkowo zabity.

Zwłoki s. p. por. Uchnasta przewieziono do kostnicy przy Centrum Wyszkożenia Sanitarnego.

Dziś zaczynają się egzaminy maturalne

W dniu dzisiejszym t. j. we wtorek dnia 22 b. m. rozpoczynają się na terenie warszawskiego kuratorium szkolnego egzaminy dojrzałości w pierwszym terminie. Egzaminy maturalne piśmiennicze zaczęły się od egzaminu z języka polskiego.

Do matury stanęło na terenie kuratorium stołecznego około 700 absolwentów klas ósmych szkół średnich.

Rozruchy przeciwniemieckie w Ameryce

Poturbowanych zostało wielu demonstrantów i policjantów

NOWY JORK (PAT). W Nowym Jorku wydarzyły się rozruchy antyniemieckie, zorganizowane przez kilka żydowskich organizacji.

W rocznicę spalenia ksiąg żydowskich w Niemczech, de-

monstranci, urządzili mityng protestacyjny, przenosząc manifestację na ulicę dzielnicę, zamieszkaną przez Niemców, gdzie spalili towary niemieckie go pochodzenia wartości kilku tysięcy dolarów.

Policja pałkami rozpedziła demonstrantów, którzy jednak stawiali jej ostry opór. W rezultacie wiele osób zostało poturbowanych zarówno wśród demonstrantów, jak też i policji.

Strzelanina na ulicach Katowic

KATOWICE. W centrum Katowic wydarzyły się dwa wypadki strzelaniny, które wywołały poruszenie i fantastyczne plotki oraz olbrzymie zbiegowisko.

Około godz. 8-mej, wieczorem w sobotę przechodził ul. Młyńska woźnica Miedzwiński, który został potrącony przez furmankę, powożoną przez Stanisława Pawcika z Katowic. Na uwagę Miedzwińskiego, Pawcik sięgnął do kieszeni po re-

wolwer i strzelił za uciekającym Miedzwińskim. Strzał jednak chybił. Pawcik chciał szybko odjechać, ale przechodnie go zatrzymali i oddali w ręce policji.

Tego samego dnia przechodzący ul. 3-go Maja w Katowicach wywiadowcy straży granicznej Antoni Krupi i Jan Gorczyca zostali napadnięci z nienacką przez trzech zawodowych przemytników, z których jeden jakimś tepem narze-

dziem uderzył w głowę Gorczyce, tak, że ten upadł na bruk, brocząc krwią. Wywiadowca Krupi rzucił się na napastników, dał dwa strzały ostrzegawcze z rewolweru w kierunku napastników, raniąc lekko w lewą łopatkę Franciszka Rysza, zamieszkałego w Brynowie pod Katowicami przy ul. Szybowej 4.

Napad był zemstą przemytników, którzy mieli osobiste porachunki z wywiadowcami straży granicznej.

Zabił teścia, bo uderzył jego żonę

KRÓLEWSKA HUTA. Wydział śledczy w Król. Hucie otrzymał wiadomość, że przy ul. Bytomskiej 89 w mieszkaniu inwalidy Adolfa Zugi popełniono zbrodnię.

W kuchni na podłodze zastał funkcjonariusza w kałuży krwi leżącego 59-letniego inwalidę Adolfa Zuge, z dużą raną na szyi. Zuga nie dawał już żadnych znaków życia. W sąsiednim pokoju policja zastała zbiegłego nieboszczyka 26-letniego bezrobotnego Józefa Wolnego i jego żonę Helene, dalej żonę nieboszczyka Pauline Zugowa, oraz dwie niezamężne córki zamordowanego. Jedną z córek natychmiast oświadczyła, że szwagier jej nożem przebił na śmierć jej ojca. Wolnego aresztowano i odstawiono do policji. Policja skonfiskowała również wielki nóż kuchenny, którym Wolny zabił swego teścia. Zwłoki Zugi przewieziono do kostnicy szpitala miejskiego.

teść uderzył w twarz jego żony. Istotnie policja stwierdziła ślady krwi na twarzy żony Wolnego.

Stwierdzono, że pomiędzy Zuga i Wolnym od pięciu lat trwały ustawiczne kłótnie i niesnaski, których finał był tragiczny. Wolny odstawiony został do więzienia sądu karnego w Król. Hucie.

Cygan, któremu darowano karę śmierci prosi o utaskawienie

Do kancelarii cywilnej Pana Prezydenta R. P. wpłynęło oryginalne podanie o utaskawienie skazańca, któremu już raz darowano karę śmierci. Cygan Franciszek Dzierzba, który za napady rabunkowe skazany był doraźnie na karę śmierci, a następnie utaskawiony przez Naczelnika Państw-

wa Marszałka Piłsudskiego prosił o zamianę tej kary na 20 lat ciężkiego więzienia, wnosząc powtórnie łaskę. Dzierzba prosi o skrócenie kary więzienia do lat 15-tu. Ponieważ odsiedział on już 14 lat, wobec poprawnego prowadzenia się mógłby uzyskać natychmiastową wolność.

Kat żąda 25.000 zł. odszkodowania za utratę zdrowia

Jak się dowiadujemy wykonawca wyroków śmierci kat Alfred Knał - Maciejewski, występuje przeciwko Skarbowi Państwa z sensacyjnym powództwem cywilnym na tle jego dawnej działalności zawodowej. Knał wnosi do wydziału cywilnego stołecznego Sądu Okręgowego pozew o odszkodowanie w wysokości 25.000 zł. za utratę zdrowia w czasie pełnienia funkcji katowskich.

Pretensje Knała - Maciejewskiego oparte są na incydencie, który miał miejsce w czasie ostatnich miesięcy jego pracy przy eg-

zekucji z wyroku sądu doraźnego w Samborze. Kat został wówczas silnie kopnięty w dolną część brzucha przez skazańca, który zdołał się wyrwać z jego rąk. B. kat utrzymuje, iż uderzenie to pociągnęło za sobą wewnętrzny wylew krwi i w następstwach spowodowało chroniczne bóle i konwulsje. Z tego tytułu do magą się on skapitalizowanej renty dożywotniej w wyżej wymienionej wysokości.

Maciejewski wnosi o powołanie biegłych lekarzy i zbadanie stanu jego zdrowia.

Czy znasz Warszawę, jej historję, życie w niej dawne i obecne?

DWÓR SIĘ BAWI

Wino, karty, kobiety, łowy, bale, maskarady, cyrk, balet, teatr, iluminacje, turnieje, defilady — oto treść życia Warszawy w epoce panowania królów saskich.

Stolica bawiła się, stroiła i fryzowała jak pijana rozpustnica.

Krawcy i szewcy dorabiali się krociowych majątków; kuncy i fryzjerzy cudzoziemscy wywozili złoto beczkami; właściciele domów publicznych przeżywali złote czasy.

Przed domkami na Oboźnej, gdzie zamieszkiwały kobiety lekkich obyczajów wystawiały długie rzędy powozów i karet panów szlachty.

Winiarnie, zajazdy i gospody były zawsze przepełnione.

Sklepy cukierników i sprzedawców łakoci nie mogły pomieścić wszystkich kupujących.

Brudne i błotniste ulice roily się od różnobarwnych i dziwnych postaci. Przeciagały długie kawalkady myśliwych, zdających na łowy do Ujazdowa (tereny obecnego Parku Ujazdowskiego i Łazienek) lub Marymontu; maszerowały przy dźwiękach bębnow i piszczałek oddziały Grand muszkietarów, żołnierzy olbrzymów, utrzymywanych dużym kosztem ku aciesze króla Jegomości.

Rozparte w złoczonych lektkach, dźwiganych przez pacholków, odbywały swe spacery w tworne panie z arystokracji.

Wśród pieszych mieniły się wszystkimi kolorami teczy liberje lokajów, drabantów, pa-

ziów i innych fagasów, których całe gromady utrzymywano na dworach wielkopafiskich, no a przedewszystkiem na królewskim.

ARMJA FAGASÓW

Już samo wyliczenie mnóstwa ludzi używanych do osobistych posług na dworze króla Augusta II-go powinno dać dokładne pojęcie o olbrzymich kosztach utrzymywania tego hulaka na tronie.

Szefem służby królewskiej był marszałek dworu. Pod jego kierownictwem znajdowało się 82 lokajów, 26 paziów, 20 paziów do nadzoru uczt i zabaw, oraz 6 paziów do nadzoru polowań.

Poza tem władzy marszałka podlegały nadworne orkiestry i trupy aktorskie, a mianowicie: orkiestra polska, orkiestra niemiecka, orkiestra francuska, orkiestra myśliwska, chór włoski, trupa aktorów francuskich i korpus trebaczy.

Nie koniec na tem. Do obowiązków marszałka dworu należał również dozór nad 20-ma lokajami-murzynami, 10-ma krawcami królewskimi i poetą nadwornym.

A teraz przejdźmy do pałacej kuchni.

Władze naczelna sprawuje tutaj Pan Nadkuchmistrz, dowodzący dwunastoma kuchmistrzami, a mianowicie: mistrzem pieczeni, mistrzem pasztetów, mistrzem cukrów i ciast, mistrzem pieczywa i t. d. i t. d.

Każdy z dwunastu kuchmistrzów ma pod swemi rozkaza-

mi czterech kuchcików i dwie dziewczki pomywaczki...

Specjalnemi względami króla cieszył się nadkuchmistrz, t. j. kierownik stałej dworskiej.

Liczba jego podwładnych jest niewiarygodnie wysoka. A więc przy stałniam służa liczni ujeżdżacze, obrócnicy do wydziałania obroku koniom, dozorczy powozów, dozorczy uprząży, oddział stangretów, oddział siodlarzy, oddział kowali oraz weterynarz z pomocnikiem.

Nie wymieniamy całego szeregu służących królewskich których pełna lista przekroczyłaby znacznie ramy niniejszego opisu.

Dodamy tylko, że na dworze znajdowało się siedmiu przybocznych medyków, czterech golarzy, czterech błaznów dla rozweselenia króla, ośmiu kassjerów, oraz 120 łowczych i innych specjalistów od polowań.

ŁOWY W MARYMONCIE I WALKI ZWIERZĄT NA PALACOWYM DZIEDZINCU

Bowiem łowy należały do głównych obrzędów nieustannie goświetowania ówczesnego.

Odbywały się zazwyczaj w pobliżu miasta, w Lesie Bieląskim, w Młocinach, na Marymoncie.

Kroniki notują niebywałe rozmiary polowań królewskich. Na przykład w r. 1724 w Marymoncie do nagonki zwołano 4000 chłopów, strzelców było 700.

Zwierzęta zebrane z całego kraju przywieziono w klatkach i wypuszczono dopiero w dniu polowania. Ubito w ciągu dwóch dni 200 saren, 44 jelenie, 80 dzików, 4 żubry, 3 niedźwiedzie i zajecy coniermiata.

Niemniej ulubioną rozrywką były walki dzikich zwierząt, urządzane na dziedzińcu pałacowym.

Dworzanie z królem na czele zasiadali na balkonach, mniej znakomici zajmowali miejsca w oknach i na dany przez monarchę znak widowisko się zaczynało.

Dokładny opis takiej zabawy niezupełnie udanej zawdzięczamy historykowi Truchimowi:

„Zwierzęta zamknięte były w klatkach drewnianych, rozstawionych wokół dziedzińca. Wypuszczono najpierw dwa dzikie konie, które trzymały się razem obiegając dziedzińiec.

Następnie wypuszczono dzikiego byka, zapewne żubra, po tem dwa niedźwiedzie, dwa dziki i lwa.

Lew zachowywał się najspokojniej, ułożył się pod łoża, które zajmował król z panią marszałkówną Bielińską.

Pierwsze kroki nieprzyjacielskie rozpoczął niedźwiedź, uderzając na konia, lecz poczęstowany uderzeniem kopyta mruknął i cofnął się. Podobnie potraktował koń usiłującego nań natrzeć dzikiego byka. Zwierzęta nożem nie okazywały ochoty do wzajemnej walki.

Wypuszczono wobec tego tygrysa. Ten rzucił się natychmiast na konia, lecz doznał porażki. Niezniechęcony z całą wściekłością napadł na byka. Lecz i ten atak zawiodł.

Byk przerzucił go rogami. Wtedy po raz wtóry ponowił tygrys atak, lecz został srodze poturbowany. Byk bowiem uderzył go silnie rogami, a następnie oszołomionego zaczął gwałtownie bość tak, że tygrys, wy-

rwawszy się wreszcie z opalów, dalszej walki zaniechał.

Usiłowano razami podrażnić zwierzęta, lecz usiłowania te spełzły na niczem, mimo, że wpuszczono nowego tygrysa i lwa.

ZABAWY

Uczt królewskie odbywały się z najrozmaitszych niekonięcznie uroczystych powodów.

Król był nanrzykład lekko przeziębiony, 3 dni przeleżał w łożku i wyzdrowiał. Uczta wydana dla uświetnienia tego faktu trwała dwa razy dłużej od choroby, bo aż sześć dni.

A oto inny przykład niemniej zastanawiający od poprzedniego.

Król stara się o względy pewnej damy. Niewiasta przez jakiś czas się wzbrania, wreszcie ulega i godzi się zostać kochanką władcy. Oczywiście — uczta: tym razem zaledwie dwudniowa.

W czasie uczt pijaństwo świeciło niebywałe triumfy. Najjaśniejszy monarcha urynał się często i potężnie.

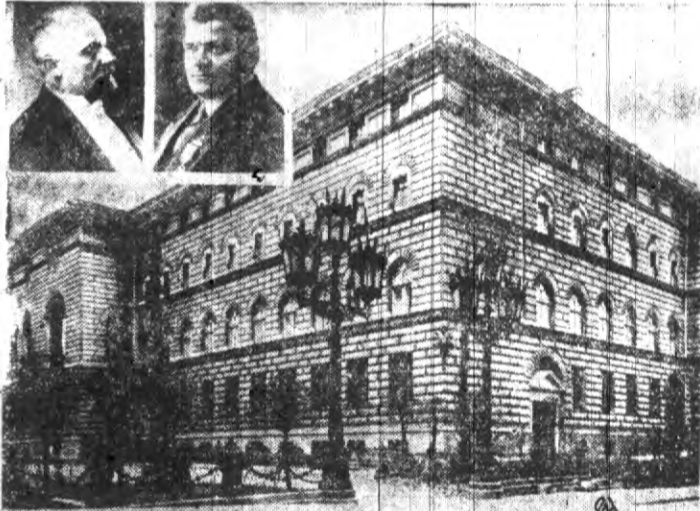
Podczas jednej takiej zabawy karnawałowej wydanej przez magnata zaprzysiężonego z królem całe towarzystwo złożone z kilkuset osób upilo się do ostatecznych granic.

Gości, którzy chcieli opuścić zabawę przed końcem, zatrzymywali rozstawione przy bramach warty wojskowe. Chcąc nie chcąc, każdy musiał brać udział w orgii.

„Na wszystkich pietrach — pisze pamiętnikarz ówczesny — we wszystkich komnatach słychać było ryki pianych mężczyzn i wstrętne chichoty kobiet.

Były córki i żony najznakomitszych ludzi, były poważne matrony, które potraciły wstyd i miarę w bezczesztwach.

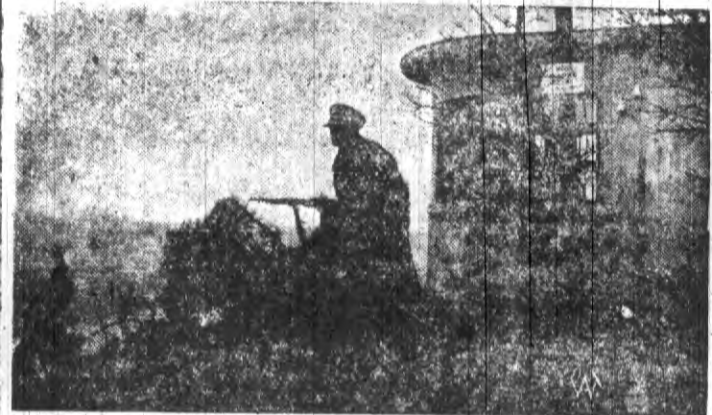
Widziałem jedną taką damę pijaną doszczętnie, iak ciągnęła za łeb muzyka Niemca do oddalonej komnaty. Niemczyk prosił, by go puściła, lecz daremnie. Co tam się dalej działo — nie widziałem, bo widzieć nie chciałem...”

Na zdjęciu — gmach Parlamentu w Rydze, zajęty przez rząd, jak zresztą inne gmachy publiczne. Na lewo, w górze, premier Ułmańs i minister wojny, Balodis.

Dentysta Carl Link leczył wyjątkowego pacjenta. Był nim mianowicie 173-letni alligator z Parku Alligatorów w Los Angeles, którego zmęczone w toletnim rozgryzaniem ludzi i zwierząt żeby wymagały starannej kuraacji. Jak widzimy na zdjęciu, alligator „Billy” spokojnie znosi zabieg dentystyczny.

Nad brzegiem morskim wznosi się potężna wartownia nadmorskiej polskiej straży granicznej. Po lewej widać otwartą przestrzeń Bałtyku. Wartownie nadmorskie zostały w ostatnich czasach przez rząd polski zbudowane.

Na najbardziej zagrożonych odcinkach morza polskiego rozpoczął Urząd Morski prace nad zakładaniem plantacji traw, które przed rozwianiem utrzymują piaski wydm. Zdjęcie przedstawia prace rybaków kaszubskich na odcinku pod Kuźnicą na półwyspie Helskim.

W bazylice Sacre Coeur na Montmartrze kardynał Verdier dorocznym zwyciężcom odprawił podczas „Dnia Choroby” nabożeństwo na intencję wyzdrowienia. Na zdjęciu — chorzy na noszach podczas nabożeństwa w bazylice.

